

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joi și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 28 Februarie.

Crisa ministerială preocupă întrēgă presa.

Ministrul-președinte al Ungariei, dl Coloman Tisza, a trebuit în fine să cedeze locul altuia și retragerea lui din fotoliul presidial se bazează în de clarățiunea, ce o a făcut încă la 11 Decembrie a tr. în cauza legii incolatului sau mai bine dīcēnd în cestiunea lui Kossuth. În moment, ce s'a declarat gata a face concesiuni partidului independent, pozițiunea premierului a fost clătīnată în sus și în jos. Colegii lui din ministeriu au asteptat ocaziunea bi nevenită de a nu se identifică cu părerile lui și așa nu-i rămānea alta decât ori să se retragă, ori să premenescă ministerul cu alți bărbați, care să i ur meze în tōte și să sacrifice din convingerile lor.

Nu am făcut nici odată politică mare, am lāsāt pe alții ca să o facă, dacă pot și le dā mână, dar pe noi din punctul nostru din vedere desvolta rea lucrurilor în direcțiunea pornită trebuie să ne mulțămescă. Ori ce concesiune făcută șovinismului magiar nutrit în tabēra celor din stānga este o armă nouă contra naționalităților.

Singur dl Pulsky Ferencz în un articol din „Pesti Hirlop” constată, că sub domnia lui conducătorii naționalităților Miletici, Doda și Polit au fost puși la respect, sau vorbind mai limpede au fost făcuți imposibili, ér croații, cari la începutul erei constituționale pășiau tot mai îndrās neți, ađi s'au îmblāndit de tot, și așa votēzā ca nisce miei tōte legile, așa după cum le presentēzā guvernul.

Dacă aceste pot fi merite în ochii dlui Pulsky renumitului publicist, ómeni de lume ce au trăit și prin Englitera în patria libertății presei și a liberei cugetări, lāsām să judece lumea nepreocupată; fapt e, că kossuthistii nu se mulțămesc cu aceste succese, ei cer mai mult, cer uniunea personală, armată unгурescă independentă și pretind, că în Ungaria nu pot fi decât unгурi de limbă unгурescă, unгурi de limbă romānescă unгурi de limbă sāsēscă etc. În acest sens vedem că se lucră și cărțile de scōlă, în acest sens se aprōbă și geografile de cātră ministerul cultelor, în acest sens se fac tōte, va să dīcā esistā un feliu de emulațiune de patriotism și acestui patriotism fals trebuie pus hotar, ori de se pōte capēt.

Dl Tisza a pactat cu elementele cele mai extreme, când a fost vorba de sdrobirea naționalităților și e timpul suprem ca un curent mai sānētos să facā loc sistemului celui greșit.

Coróna, se vede, că a pus capēt sau cel puțin a dat să înțelēgā factorilor politici, că nu e în in-

teresul patriei apoteosarea unui om, care nu vrea să cunoscā pe Domnitorul lēgal al țerei și cu tōte acestea aceea și legislativă a acelei țeri să vinā și să acōrde unui om drepturi de cetățēn în o țară a cārei ordine și legalitate el nu o recunōșce și nu vrea să scie de ea.

Numai un impuls puternic din afară a trebuit să fie, care a dispus pre ministrii de resort a nu face concesiunile puse în vedere la 11 Decembrie, și tot aceluși impuls a trebuit să cedeze și dl Tisza, care avea la spate o majoritate covērșitōre și am putē dīce servilă! Incā de când cu cestiunea lui Jansky premierul ungar a devenit persōnă în grată în cercurile militare din Viena, și dacă totuși dl Tisza a mai rēmas în fruntea afacerilor, rămānerea lui a fost dictată de împregiurări grave. El se privesce de conducătorul majorității parlamentului și nimenea în Ungaria altul nu era în stare ca să asigureze proiectului de lege pentru apērarea țerei o majoritate în forma, cum s'a prezentat, decât dl Coloman Tisza.

Noi privim cu un feliu de incredere în viitoriu și garanța cea mai bună o avem în persōnă monarhului, care nu ne va lāsā să suferim până în sfērșit.

În increderea acēsta asteptām în tōtā liniscea desvoltarea lucrurilor.

Administrațiunea de stat.

(Urmare)

Din afacerea naționalităților se scōte principallul argument pentru nimicirea administrațiunei autonome comitatense; ținerea în frāu a naționalităților și realizarea cu efect a magiarisārei este scopul principal — așa se aduce lucrul la cunoscīnța publicului, așa trebuie să o înțelēgā publicul; celelalte în ochii multora sunt numai vorbe. Și tocmai în autonomia comitatensă avem mijlocul cel mai bun de a paralīsā nisuițele naționalităților, unde ele sunt mai periculōse, asemenea în ea avem mijlocul de a împēcā nu în mēsūrā mică pretensiunile naționalităților fără a pāgubi prin acēsta consistența statului. Pentru delāturarea relelor naționale comitatele ne pot face serviciile cele mai neprețuibile, de aceea comitatele ar trebui susținute chiar și numai din acest motiv, dacă nu am avē altele.

Prin „Kisededovó” uri, prin scōle populare și prin funcționarii administrațiunei celei nouē de stat voesc să pētrundā în cele mai dese pāturi ale naționalităților. Și câte simțeminte nu numai vrednice de stimā dar în adevēr și sānte și delicate nu se

fac pradā cu încercările de magiarisare. Nu i vorbā, sunt și multe frase gōle, însă aflām și lucrare onestă, care ar meritā o sōrte mai bună, decât aceea, ca să rămānā fără rōde; sunt de aceia, cari și bat peptul, și fac gurā, cei ce din oficiu se provōcā la patriotism, care este greșos, și în urmă devine disgustătoriu, însă sunt și de aceia, cari au nobile simțeminte și nisuițe, și tōte acestea pentru cārări greșite, pentru scopuri utopice. Și prelāngā acestea cu ușurință aruncām, ceea-ce sōrtea ne a dat în mână, ca corectivul greutăților situațiunei.

Se afirmā, că naționalitățile gravitezā în afară, deci să folosim tōte mijlōcele, prin cari ele vor fi silite să graveze în lāuntru, și spre acēsta nimica nu pōte fi mai potrivit ca și o puternică administrațiune autonomă în comitat, și ca referințele sociale, cari se lēgā de acēsta. Acel naționalist, care s'a îndrāgit în viața comitatensă, care aflā aici teren pentru activitatea sa, și se ocupā cu interese adevērat reale, mai puțin va fi aplecat de a se ocupā cu fantasiile nesigure ale unui viitoriu neformat ca și acela, care simte în sine și putere și capacitate, dar aflā că activității sale publice pretutindinea i se închide calea.

Nu este aici vorba numai despre aceea, ca și naționalistii să ajungā la oficii; se cere de bună sēmā și acēsta, și în privința acēsta trebuie să facem dreptate, însă la aplicarea în oficiu să nu punem ca condițiune abnegațiunea de sine, și să nu punem pre naționalist în mijlocul locurilor locuite de magiari, unde apoi dacă voesc pōte face propagandā sēr-bescă sau romānescă. Nu despre acēsta este vorba, ci despre aceea, ca și naționalistul să aibā convingerea, că în patria acēsta și el este ceva, și el e cetățēn, pe umerii cārui zace sōrtea patriei, cārui i este împārțitā și rolā activā nu numai passivā; se nu i se dea prea mult se simtā, că rolā activā aici este rezervatā esclusiv numai pentru alții a cārora chemare este se observeze pre naționalist în tōte miscările lui; și ca pre un element fără fiducie după putință să l ținā de parte de ori ce influență asupra afacerilor publice.

Nefericita politică, care eschide pre naționalități din legătura comună a patriotismului, a ajuns la valōrea completă cu ocaziunea alegerilor dietali din urmă. Legea electorală din Ardeal se susține încă cu încāpātinare până în điuā de ađi. Întrēgā țēra s'a pus pe punctul de vedere particularistic ardelean, care se infiorā cugetānd, că eventual în Ardeal românii pot ajunge la majoritate, ca și când ar fi vorba de dietā ardeleană. S'a susținut deci censul și abnormalā împārțire a cercurilor, ca rēspuns la acestea vedem passivitatea pronunțată de ro-

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriā.

Pilde filosofesti de pre limba cea prōstā grecescă talmăcite romānesce.

(Urmare.)

486. Nu se cade să te nādāșduesci nālucirilor celor din afară, pentru-că și toba măcarā că face atāta sunet și gomot, érā este plină de vēt.

487. Sē n'aibi gēnd rēu, ér credință cu îndōlā să aibi la unele lucruri, pentru ca prin îndōlā credinții să te încredințezi, ca adevē să nu te amāgesci fără veste, nici să te înșeli.

488. Sau rēul se va face, sau binele, nici unul nici altul nu rămāne neispitit, sau fără plata, ce i se cuvine.

489. Sfērșitul cel bun al fiesce cārui lucru, și mai ales al pricinilor celor primeșdiōse, nu atērnā nici de puterea, nici de ajutoriul, ce luām de airea, ci de înțelepciune și de buna povățuire.

490. Înțelepciunea se cinstescē mai mult decât vitejia, de vreme ce înțelepciunea sēvērșescē lucruri, carele vitejia nu pōte să le isprāvēscā.

491. Înțeleptul cu cuvintele lui face lucruri, carele o sută de oști împreunate nu pōte să le sēvērșescā.

492. Fericit este cela ce din greșalele altora îndreptēzā ale sale.

493. Darurile nu sunt vrednice rēsplātirii plecāciunilor celor multe ce facem, pentru ca să le cāstīgām.

494. Nu se cade să vorbești mai nainte până a nu socotiți aceea, ce vei să dīci, nici să faci nimica fără socotēlā.

495. Ceia ce socotesc, că vor aflā folos între turburări și între neaședēmēturi, nu lipsesc a le pricinui.

496. Nu putem nici odatā să avem preteni fără metēchnā.

497. Când un ispravnic domnesc are tōtā stāpānirea în mānile sale, și rēnduesce întocmai lucrurile de tainā ale țerei cāt și cele fățișate, mare minune va fi, de nu va stā la socotēlā să ajungā la vrednicia domniei, și de nu va perde pre cela ce i va stā împrotivā.

498. Odichnirea sufletului stā întru a nu nādāșdui nimica din cele lumesci.

499. Nu se cade să te temi de cātrā partea ce te feresci, ci mai vērtoș despre partea, ce socotesci, că vei fi întārit.

500. Omul cel învățat și fără socotēlā este supārālnic între toți.

501. Precum bōlā cea rea a trupului nu pōte să se schimbe întru o deplinā sānētate, așa și nārāvurile cele stricate nu pot să se schimbe nici odatā întru nārāvuri lāudate și nedefāimate.

502. Când nestine are bunătăți, este cinstit și lāudat în fiesce ce loc, érā cel neînvēțat este strēm și la moșia sa.

503. Cel ce se silesce ca să cāstige învățături, întrā într'un aședēmēt ca acela, adevē să cāstige tot felul de bogăție.

504. Cel ce nu sēvērșescē precum se cade rēnduelele, ce i sa dat, socotindu-l iscusit, acela este vrednic de ertare, pentru că se cade să socotim, cumcā și-a pus tōtā nevoința ca să le sēvērșescā, și n'au putut.

505. Cel ce are la cinstē și la socotință pre ómenii cei nemulțāmitori, chivernisescē mārācini, și hrānescē șerpi în sinul seu.

506. Fā bine celui rēu, pentru-cā-l vei face de va fi bun.

507. Bogățiile cele adevērate stau întrū bunătate, érā nu întrū cāstīgarea a multor averi; și înțelepciunea se aflā în minte, ér nu în ani.

(Va urmā.)

mâini din Ardél. Ceea ce din Ardél exista de lege s'a introdus în Ungaria de facto; descripțiunea alegătorilor se făcu așa, ca bărbaii naționaliști să rămână cu ridicata afară din descripțiune, și s'a considerat de act patriotic, și încă fără deosebire de partidă, dacă s'au miscat totul pentru ca pe baza programului național să nu fie ales nici un deputat. Resultatul a fost complet, și în parlament în cestiunea naționalităților domnesce pace. Se bucură însă magiarismul de acesta? Cu asemenea bucurie și ea stă ca Faust, căruia Mephistoteles îi dăce:

„Trau nur dem alten Spruch und meiner Muhme der Schlange.“

Dir wird gewiss einmal bei deiner Gottähnlichkeit bange.
(Va urmâ).

Revista politică.

La ordinea zilei se află cestiunea dimisionării ministrului Tisza.

Scirile cele mai prospete împărtășesc, că dl Tisza va mai ocupa pozițiunea sa până în 17 l. c. când se va publică autograful monarhului, prin care se primesce demisiunea dlui Tisza, și se încredințază bărbatul pentru formarea noului cabinet.

Deodată cu izbucnirea acestei crize s'au ivit sgudui și în partidul guvernamental. Nu se scie încă apriat, cine-va urmă dlui Tisza, căci atât ministrul Szapáry, cât și Csáky au fost primiți de mai multe ori în audiență la Maj. Sa.

În ori și ce cas pare, că în partidul liberal se va formă o scisiune; deore ce nu toți deputații de până acum vor aderă la noul ministru, precum s'au întemplat acesta sub dl Tisza.

Scisiunea s'ar pute delatură numai când dl Tisza ar deveni sau președintele camerei, sau conducătorul partidului liberal.

După presemnele de până acum însă nici una din aceste două condițiuni par a nu se realiză; pe deoparte, că noul ministru președinte va ține la ambițiunea sa de a fi șeful partidului, pe de altă parte însă chiar dl Tisza s'a exprimat, că va scii și se facă datorința și ca simplu soldat; din mai multe presemne se pôte deduce și aceea, că dl Tisza face pregătiri a dá revanșă colegilor sei, cari nu l'au spriginit și așa a sparge majoritatea camerei.

Presa străină se ocupă mult cu repășirea dlui Tisza. Foile austriace germane inspirate de bani evreesi ridică osane bărbatului, care a scuit ridică vađa patriei sale inafară, a scuit ai asigură credit și înlăuntru a înzestrat-o cu instituțiuni de tot felul. Aceste foi nici de-cum nu vęd consolidată situațiunea în venirea la putere a unui alt membru din cabinetul dlui Tisza, ci îndreptățit a veni este Apponyi.

Foile austriace slave n'au motiv a deplânge căderea lui Tisza. Sub conducerea sa s'a întemplat prea multe atacuri îndreptate asupra naționalităților slave de sub coróna sf. Stefan și asupra celorlalte naționalități nemagiare, cari compun statul unguresc.

Foile din Germania comentéză mai puțin relațiunile interne, ele se ocupă în special cu cestiunea din punctul de vedere al politicei esterne și asigură, că sub domnia lui Tisza politica esternă s'a consolidat, s'a încheiat tractatul de alianță cu Germania, prin care se asigură pacea europeană.

În Germania sunt la ordinea zilei două cestiuni mai importante: proiectul de lege militară și legea socialistă. Încât privește proiectul militară, pentru primirea lui se vor face toate sforțările, pe motiv, că Germania trebuie să țină pas cu celelalte

puteri, cari își sporesc armatele în continuu. Proiectul pentru legea socialistă în urma învingerilor democrațiilor-sociali nu se va aduce spre dezbateri, fiind guvernul sigur de nereușită, ér guvernul ține mult să nu capete vot de blam în împregiurările actuale.

Crisa bismarciană mai există și acum, pre cum anunță foile clericale. Deși cancelariul în urma stăruințelor monarhului s'a decis a mai stă în fruntea imperiului, totuși alegerile cele noue l'au sdruncinat, încât numai cu greutate va mai pute conduce lucrările. Presa clericală deplânge mai cu sémă pozițiunea critică a tinerului împérat, dacă se va retrage cancelariul.

În România s'a întemplat două evenimente, cari nu prea recomândă nici popularitatea și nici destoinicia actualului guvern. Unul dintre ele este majoritatea acționarilor ce o a întrunit candidații liberali ministrii Carada și Stătescu contra candidaților guvernului la banca națională. Cu acesta cestiune se aduce în legătură și reforma sistemului monetar și a băncei, ce guvernul vrea să o introducă, ér dnii Carada și Stătescu au fost contra acestor reforme.

Al doilea eveniment este retragerea proiectului de lege pentru organizarea sergentilor de oraș. Din acest proiect s'a votat în senat 17 articole, în urma unei polemii purtată de dl Dim. Sturza, Petre Grădiștean etc. guvernul s'a vędut necesitat a retrage proiectul.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Budapesta, 10 Martiu. Criza ministerială, ce a izbucnit de odată în cabinetul reînviat al dlui Tisza preocupă deocamdată întreaga societate de aici.

Ea a venit pe neașteptate, tocmai când se părea, că guvernul e mai puternic și imediat după vorbele, ce le a rostit prim ministrul în dietă, că până are sănătate și se bucură de o majoritate atât de impunătoare, carea îi stă la spate și-l spriginesc, nimenea nu va pute să l misce din pozițiunea sa înaltă.

Causa crizei se atribuie diferințelor de păreri, ce s'au ivit în sinul cabinetului în cestiunea legii de incolat.

Ori-cât de mare aplomb s'ar pune pe acesta împregiurare, totuși nu putem fi atât de creduli, încât să presupunem, că un proiect de lege de mai puțină importanță ca multe altele ar fi putut sgudui pe dl Tisza din poziția, ce a ocupat ca prim ministru ungar.

Crisa a izbucnit și a fost latentă încă din anii de mai înainte.

Aristocrații, cari își au rolul lor important în statul nostru și clericali preste tot, cari au dat mâna cu cei dintâi și au încordat puterile, au alergat din toate părțile, ca să nimicescă planul dlui Tisza încă pe când venise cu proiectul pentru încheierea căsătoriilor între creștini și jidovi și să-i taie pentru todeauna pofta de a se mai aventă în luptă contra acestor elemente.

Și opozițiunii atât de puternice i a succes, ca să-l înfrângă în lupta sa avântată, și înfrânt, dnul Tisza a simțit umilița, în care a cădut, a simțit și puterea de viață a opozițiunii, carea i-a făcut afront.

Dl Tisza a venit la putere cu un program precizat și cât timp a ținut la programul seu a dispus și de putere. După eshurierea programului seu într'un stat parlamentar și constituțional ar fi fost la loc ca alții să vină să-i ia locul, cu alte princi-

pii, cu alt program mai adecuat împregiurării în care ne aflăm.

Cu toate acestea însă dl Tisza a ținut mult, ca să fie la putere și a întrebunțat toate mijlocele, ca să nu pótă fi sguduit în pozițiunea sa.

Mijlocele însă s'au arătat nepracticabile, căci ori și cât au fost ele de bine alese, efectul, ce l'au produs n'a putut avé durată lungă.

Astfelu se amintesc numai de reformele, pe cari în timpul din urmă guvernul seu voia să le realizeze cu ori-ce preț, pentru-ca să se țină la putere.

Reformele actuale sunt inspirațiuni ale opozițiunii, ea le-a cerut, ele sunt acomodată împregiurării și e lucru natural, că dacă opoziția a venit cu aceste idei, ei i-se cădea să le și realizeze.

Dl Tisza însă a aflat și aici mijlocul, a chemat în ministeriu bărbai, cari au făcut opozițiune și i-a pus să aducă reformele, pe cari opoziția insistă ca să se aducă.

Cu toate că fabricarea reformelor s'a făcut cu cea mai mare acceleritate, ele totuși n'au putut folosi mult intențiunilor premierului ungar. Bărbaii, pe cari densusul i a chemat în ministeriu au avut lipsă de soții lor de principii, pentru ca să pótă a-și duce opera cu succes în îndeplinire și adu la putem negă, că unii dintre acești bărbai au ajuns la putere nu numai, că nu i-au cauzat greutăți, dar chiar au subminat poziția premierului lor.

Relațiunile încordate interne, ce s'au creat și sporirea nemulțămirei naționalităților, cari locuesc sub sceptrul regelui ungar, încă a fost factor puternic pentru a se îngreună și mai mult poziția sa.

Și despre acesta premierul ungar a fost convins, densusul a fost pătuns de greșala politică, ce o a săvârșit, căci astfelu ne esplicăm, cum densusul la anul nou, când bar. Huszár l'a felicitat ca pe „sdrobitorul“ de naționalități, în răspunsul, ce l'a dat n'a voit nici să facă vre o amintire de această cestiune.

În sfârșit desfășurarea lucrurilor din Cislaitania încă a avut mare riurintă asupra dezvoltării ulterioare a relațiunilor politice interne ale statului ungar.

Dacă totuși dl Tisza a aflat de oportun a se folosi de legea de incolat ca de un mijloc, prin care pôte scapă de chinurile, ce i-lea pregătit opozițiunea în timpul din urmă, acesta și are însemnătatea sa îndoită.

Densusul a fost atât de prevădătoru încât a scuit să se impună chiar la corónă, ca cel mai mare dinastic, ér în ochii poporului magiar ca cel mai mare patriot.

Are deci mângăarea, că se desparte ca om popular și coróna încă are motive ca să se despartă astfelu.

Adunarea reuniunii femeilor române din Abrud.

Abrud în 8 Martiu 1890.

Reuniunea femeilor române din Abrud și-a ținut a 9-a adunare generală în 29/17 Decembre 1889 fiind ca președintă d-na Ana Gall, notariu Alecsandru Ciura.

1. După deschiderea adunării generale, luând cuvântul dl advocat Alecsandru Filip, aduce la cunoștință adunării trista împregiurare, că fostul conșoț al d-nei președinte și membru fondator al acestei reuniuni: protopopul Ioan Gall, murind în 7 Februaru 1889, a încetat de a mai fi în mijlocul nostru, și face propunerea, că având în vedere meritele densusului preste tot, și față de reuniunea noastră, să se dea espresiune protocolară simțemintelor de stimă și recunoștință. Propunerea se primesce în unanimitate, și prin

Bibliotecile poporali, ca instituțiuni de cultură

(Încheiere.)

Drept aceea dator este fie-care fiu al națiunii, ca să pădască revătēmat fundamentul națiunii: poporul de rând.

Atingēnd aceste rele dimpreună cu cauzele lor rele, despre cari în alte împregiurări și la alte ocațiuni s'ar pute scie și vorbi cu mult mai mult, nu voiu greși, dacă voiu sustinė, că cel mai eficace mijloc contra acelora ocuparea poporului în mod co-răspundător.

Poporul trebuie dedat cu lectura de cărți folosite, el încă trebuie să și aibă timpul și orele lui de Musă, când spiritul se se înalțe în regiunile înalte, conform destinațiunii lui.

Lucrurile cetite și audite se-i servescă ca un obiect predilect de discuțiune în ocupațiunile vieții lui, ér nu vorbele deșerte.

Cunoscințele câștigate pe calea acesta se i servescă de îndreptariu și învățatură în practica vieții. Pe baza acestora se-și înauțescă capitalul lui spiritual cu cunoscințele câștigate prin esperința zilnică, se începă a se orientă în organismul societății omenesci. Întemplându-se acesta, atunci și ostenețele, ce și le dá scóla cu cultivarea tineretului nu vor rămâne aprópe zadarnice, ér multele rele,

cari par că străbat viața poporului, vor începe a dispără cu totul.

Prea ușor va pute cineva să obiecteze, bine! Dar unde sunt acele cărți folosite, pre cari se le poți dá în mâna poporului? Unde este lectură potrivită priceperii lui? Și dacă și sunt date aceste condițiuni, cum și în ce mod ar pute ele să fie folosite pentru popor? Ce principiu ar trebui să domnescă la distribuerea lor în popor? și pre ce cale ar pute fi ele accesibile tuturor fiilor poporului?

Noi, ce e drept, nu ne prea putem wândri cu vre o bogată literatură pentru popor, deore-ce nu e departe timpul de când prevedința voi ca la gurile Dunării și în inima Carpaților se reinvie odrasla română și odată cu ea o cultură proprie cu spiritul și aspirațiunile ei naturali.

Cu toate acestea avem începuturi bunișore și acestea alese și potrivite împregiurării locale pot să corăspundă foarte bine trebuințelor actuali. Și dacă odată s'ar observă o miscare favorabilă în sinul poporului, dacă interesarea față de acestea ar fi cu mult mai mare decât în present, atunci de sigur s'ar înmulți și numărul acestor fel de cărți, căci ori și care trebuință aduce cu sine și împăcarea acesteia.

Cu părere de rău trebuie să recunoșcem, că cum stăm astăzi, stăm foarte rău, când vedem cum apun diarele noastre din lipsa de abonenți, o împregiurare,

care vorbește destul de nefavorabil în contul aprețării iubirei de lectură a inteligenții noastre, să mi se ierte, dacă o spun aici.

Drept aceea din partea acesta nu ar fi nici o scădere, căci toate popórele, cari astăzi sunt mari dela mici începuturi au pornit. Nici asupra modului cum acelea ar pute să fie răspândite în popor nu este un lucru atât de greu, când acesta se pôte foarte lesne îndeplini pre calea bibliotecilor poporali, ce ar fi a se înființa în fie-care comună.

Nimenea nu este mai de aprópe chemat a duce în îndeplinire înființarea de atari biblioteci, decât Asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român, pe calea despărțemintelor sale, răspândite acuma în toate colțurile Transilvaniei. Și după cât am eu cunoștință, despărțemintul Sibiuului ar fi făcut începutul unor astfel de biblioteci, ér comitetul Asociațiunii transilvane a distribuit și distribue cărți prin directorii despărțemintului pe la diferite biblioteci scolare. Asupra bibliotecilor scolare și a folosirei cărților trimise nu voesc să me pronunț de astădată, voesc însă să se constateze, că comitetul nu și-a prea ajuns scopul pe calea acesta.

Din contră și-l va pute ajunge atuncia, când va lucra pentru înființarea de biblioteci poporali, prevădute numai cu cărți acomodată pentru popor, arangiate și organizate după un plan ore care. Eu a-și merge mai departe și a-și dorii să o facă acesta

sculare se dă expresiune simfimentelor de stimă, recunoștință doleanță.

2. Cetindu-se raportul comitetului despre agendele acestuia pe timpul dela adunarea generală ținută la 8/20 Septembrie 1888 până în 29/17 Decembrie 1889. Se ia spre știință, cumcă în în acest restimp comitetul reuniunii a ținut 4 ședințe pentru promovarea scopului reuniunii, sub presiul d-nei vice-presidentă Ana Filip, fiind d-na presidentă bolnavă și în doliu.

3. Venind la ordine alegerea de nou a membrilor din comitetul și a băraților de încredere: S'au ales presidentă d-na Anna Gall, vice-presidentă d-na Ana Filip, cassariță d-na Ana Ivăscu, membre: d-nele Elena Adamoviciu, Iosefa Ciura, Iohana Bălos, Amalia Tobiasz, Florentina Târnavan, Zoe Cirlea, Ana Furdui, Ana Lobonțiu, Iulia Vasii și Amalia Stoica din loc, și d-nele Eufimia Cajan din Roșia și Elisabeta Danciu din Bucium; și membre suplente d-nele: Amalia Bașiota, Rozalia Pop, Lucreția Rátkövi și Margareta Balta; ér bărații de încredere se aleg d-nii: Alesandru Filip avocat, Romul Furdui protopop gr. or., Dionisiu Adamoviciu paroch gr. or. și Alesandru Danciu director de mine și secretariu Alesandru Ciura paroch gr. cath.

4. Cetindu-se rațiociniul se constatcă, că reuniunea de presinte are un capital de 7692 fl., și anume: 7292 fl. depuși spre fructificare la institutele de credit și economii „Albina“ în Sibiiu și „Auraria“ în Abrud și 400 fl. elocaiți la câțiva privați pe lângă interesele legale în locuri sigure, și aflându-se rațiociniile preste tot în ordinea recerută, se acceptcă, și d-nei cassariță Anna Ivăscu i-se dă absolutoriu, votându-se mulțămită protocolară.

5. Venind la ordine staverirea bugetului, se primesce bugetul propus de comitet, și la propunerea d-nului Alesandru Filip, se decide, ca și onorații societari ai minei „Arama“ din Bucium să fie rugați a dă reuniunii noastre dividendă din aurul liber și pétră aură după 1 bășciu.

6. Pentru înscrierea membrilor noi și încassarea tacselor se alege o comisiune de 4 în persóna d-nelor: Iohana Bălos, Anna Ivăscu, Amalia Stoica și dl Corneliu Muntean și se suspendă ședința pe 15 minute.

Preste 15 minute deschidându-se ședința se raportcă: că sau înscris ca membrii fundatori și solvit tacsă de câte 10 fl. d-nele: Amalia Bașiota, Ana Furdui, Iulia Vasiiu, dl Nicolau Lobonțiu, societatei minei „Concordia“, societatei minei „Rodenpock“; au mai solvit tacsă de membre ordinare și ajutătoare: dl Alesandru Filip 1 fl.; Basiliu Bașiota 1 fl.; Dionisiu Bălos 1 fl.; d-șora Mariana Bălos 1 fl.; d-șora Aurelia Adamoviciu 1 fl.; d-nele: Margareta Balta 2 fl.; Maria Borza 1 fl.; d-șora Eugenia Ciura 1 fl.; dl Basiliu Bașiota junior 1 fl.; d-nele: Carolina Gall 1 fl.; Ana Gall 5 fl.; Ioniță Gall 1 fl.; Elisabeta Ciora 1 fl.; Maria Leterna 1 fl.; d-na Ana Filip 2 fl.; d-șora Elvira Făgărășan 1 fl.; dl Dr. Laurențiu Pop 1 fl.; d-na Zoe Cirlea 1 fl.; dl Mihail Cirlea 1 fl.; dna Ana Ivăscu 1 fl.; d-șorele: Antoneta Ivăscu 1 fl.; Eugenia Ivăscu 1 fl.; dl Teofil Faur 1 fl.; d-șora Elena Prodan 1 fl.; d-na Elena Giurcescu 1 fl.; d-nii George Bălos 1 fl.; Solomon Corvin 1 fl.; Ioan Târnavan 1 fl.; d-șora Amalia Boldi 1 fl.; dl Lobonțiu Faur 1 fl.; dl Simeon Cajan 5 fl.; d-șora Elena Lobonțiu 1 fl.; dl Dr. Simeon Cajan 1 fl.; d-na Eufimia Cajan 1 fl.; d-șora Laura Furdui 1 fl.; Ioniță Furdui 1 fl.; dl Romul Furdui 2 fl. S'au încassat preste tot în decursul adunării 98 fl., și mai sunt înscrieri preste 13 fl., cari se vor

comitetele despărțemintelor, cari de multe ori, o lu crare pornită dela periferă este mai mândă și mai dezvoltată la scop, decât cea pornită din centru. Apoi chiar și acesta ar fi mersul regulat a unei dezvoltări, când din amândouă direcțiunile ar porni curente culturale.

Un atare curent ar fi și în conformitate cu spiritul acestei asociațiuni culturale, menite de a cultivă poporul român.

Chiar nici aceea n'ar fi în contradicere cu dispozițiunile ei statutare, când ar căută să se îngrijcă pentru edarea de cărți populare. Eu și cred, că nu va fi departe timpul, când va trebui ca această Asociațiune să producă și o atare miscare, carea să aducă mai multă viață în sinul națiunii noastre, deore-ce va fi sosit și timpul, când armele să tacă, și musele să vorbescă.

Cum vor avé se fie organizate, felul și chipul arangiării lor, sunt chestiuni de natură secundară.

Principial este numai, dacă acestea instituțiuni vor fi ele în stare să desvólte în popor iubirea de lectură mai mult, decât e aceea astăzi desvôltată, și prinii urmare vor puté să servescă ca nesce instituțiuni culturale.

Eu am firmă convingere, că o miscare de natura această, făcută și condusă cu înțelepciune, zel și abnegațiune personală, va aduce ródele cele mai bogate în interesul cultivării poporului român.

În această convingere mi-am luat libertate a supune aceste vederi On. adunării spre justă aprețiere bine știind, că noi toți ardem de dorul ferbinte de a vedé ridicat îbitul nostru popor la aceea tréptă înaltă culturală, unde îl îndreptățesc să fie aptitudinile și aspirațiunile sale firesci.

Dr. Petru Span.

plăți ulterior, precum arată lista comisiunei acusă la protocolul adunării.

S'a luat spre plăcută știință, votându-se mulțămită protocolară la toți onorabiliu sciinți, și stimatele dómne și d-șore, cari și cu această ocaziune au binevoit a contribui la fondul reuniunii; și mai ales acelora, cari solvind tacsă de câte 10 fl., au fost membri fundatori încă din anii precedenți, și și acum au contribuit de nou pentru fondul reuniunii.

Totodată se vótcă mulțămită protocolară dómnei presidentă Ana Gall, carea promite, că cel mult până în luna lui Maiu a. c. va mai solvi la fondul reuniunii o sumă de 50 fl.

7. Pentru autenticarea protocolului acelei adunari s'au ales d-nele Ana Filip și Zoe Cirlea.

După carele ședința s'a ridicat și protocolul s'a încheat și subscris.

Ana Gall,
presidentă.

Alesandru Ciura,
secretariu.

Varietăți.

* (Sciri personale.) Aflăm din foile din Budapesta, că Escel. Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, Marți în 11 a l. c. a participat la dineul de Curte și i s'a dat loc la drépta Maj. Sale; asemenea aflăm pe altă cale, că Preasântiile Lor domni episcopi Ioan Mețian și Nicolau Popea sunt invitați pe astăzi.

— Cu trenul de astăzi Escel. Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit s'a reintors dela Budapesta.

* (Audiențe.) În 10 l. c. n. Maj. Sa a dat audiențe generale și a fost primiți Preasântiile Lor Ioan Mețian arhiepiscopul Aradului și Nicolau Popea episcopul Caransebeșului; apoi o deputațiune a comunei bisericăsi gr. or. români deputat dietal, Dr. Alesandru de Mocsonyi, Mihaiu Muciu și Atanasiu Marienescu jude la tabla regescă. Precum se asigură, ați Joi în 13 l. c. n. vor fi ultimile audiențe date în capitala Ungariei.

* (Invitare.) Preanorații membri ai comitetului central al reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului sunt invitați la ședința ordinară, ce se va ține *Vineri în 2/14 Martiu a. c. la 6 ore după amăzi* în localitatea Asociațiunei transilvane.

Sibiiu, în 12 Martiu, 1890.

Secretariul reuniunii.

* (Necrolog.) Preotésa Ana Ciurea născ. Moșoiu din Moeciul inferior, în numele seu și al fiilor sei minorenii Maria, Valeriu și Leonte, apoi al părinților Moise Ciurea și Paraschiva Ciurea născ. Puscariu, al socrilor Ioan Moșoiu și Maria Moșoiu născ. Perșoiu și al tuturor celorlalți numéroși consăngeni, cu inima adênc intristată aduce la cunoștința tuturor rudeniilor și amicilor încetarea din viață a mult iubitelui soț și tată *Ioachim Ciurea*, paroch gr. or., asesor la scaunul protopopesic și președinte al comitetului parochial din Moeciul inferior, care în ziua de 23 Februaru v. a încetat din viață în etatea de 35 de ani și în al 10 lea an al păstoririi sale. Rămășițele pământesci ale rēposatului se vor înmormântă Duminecă în 25 Februaru la 12 din zi, ridicându-se din casele sale proprii.

Moeciul inferior, 24 Februaru 1890.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

* (Constituire.) Societatea studenților în medicină din Bucuresci s'a constituit în modul următoriu: N. Vicol președinte, St. Besnea, M. Manicatu vice-președinti, A. Carnabell secretar general, D. Gerotă cassariu, V. V. Sion bibliotecariu, I. I. Nedelcovici, G. Paulian și C. Tudor secretari de ședințe.

* (Proces contra preoților.) Foile șoviniste saltă de bucurie, că tribunalul din Timișóra a introdus cercetare criminală „contra tuturor preoților români de acolo din cauza falsificării matriculelor“, pentru că pe copii născuți din căsătorii ilegiteime i-a introdus în matriculă pe numele și după confesiunea tatălui. Instrucțiunea a descoperit până acum preste treizeci de casuri, în cari copii ilegiteimi ai mamelor de confesiunea *romano catolică* sunt induși în matriculă după numele și confesiunea tatălui. Frasa din urmă tradécă totul și numai are lipsă de comentariu!

* (Odična în zilele de Dumineci.) În 9 l. c. s'a ținut în Budapesta o imosantă adunare de lucrători, carea luă următoarea rezoluțiune: Adunarea poporală declară, că proiectul regimului referitoriu la odična de Dumineca nu e corespunătoriu, și pretinde ca în ziua de Dumineca să fie oprit lucrul și esceptiune să se facă numai acolo, unde natura lucrului preste imosantă nu e lucrul Dumineca și unde depinde existența dela lucrul de Dumineca. Președintele adunării a fost încredințat să asternă această hotărâre ministrului de comerț.

* (Cale ferată.) Deputatul Ugron a primit dela ministrul de comerț concesiunea pe un an ca

să facă pregătirile necesare pentru construirea unei căi ferate vicinale între Cic-Sereda și Sângeorgiu.

* (Falsificatori de bancnote.) Poliția din Timișóra de dat de urma unei mari bande de falsificatori de bancnote, care își are cuibul în Verșet. Neguțatoriul de vite Góltz a fost arestat și la el s'a aflat 1000 fl. bani gata, o mulțime de paspórte false de vite, sigilele falsificate ale mai multor comune. Procurorul suprem a plecat la Verșet să aresteze pe ceialalți complici.

* (Reuniunea archeologică istorică ardelénă.) Precum se scrie din Deva diarului „Siebenbürgisch Deutsches-Tageblatt“, comitetul numitei reuniuni și-a ținut în 5 l. c. ședința sa lunară sub conducerea vice-președintelui Dr. Fr. Solyom-Fekete. În această ședință ceti prof. dela școlele reale Dr. Maurițiu Darvai tema, garnisită cu multe citate: „Despre formarea satelor române“. Resultatul acestei prelegeri culmincă în frasa de încheiere, că înainte de secolul al 14 n'a fost în Ardeal nici un sat român și că istoria despre Radu Negru este o fabulă, ér Basarab n'a fost român ci cumman ori iațig, ceea-ce dovedesce și reședința lui Iassii. Numele oláh — „Walach“ — se derivă dela Welsch, ceea-ce însemnă Italia, dar etimologia grecescă a cuvântului „Vlach“ însemnă păstoriu (pásztor). După aceea, urmă operatul prof. Király Pál (mai înainte König.) care se osteni a documenta, că în Dacia au fost repare te popórele Europei, chiar și mauritanii africani și sirii asiatici, dar mai puțin coloniile române din Italia. Romanisarea s'a întemplat mai mult pe cale politică decât prin vorbire și societate, de aceea dacii au ținut mai mult timp la limba, obiceiurile, religiunea și naționalitatea lor. De altfelu fôrte puținii daci s'au romanisat. — Știință!?

— Aceleași foi i-se scrie, că la asentarea, ce s'a făcut în zilele trecute în Cohalm abia 10 procente au fost aflați apți pentru serviciile militare.

* (Desvoltarea orașului Bucuresci.) „Sieb. D. Tageblatt“ scrie: Intre capitalele peninsulei balcanice, Bucurescii ocupă un loc din cele dintăiu. În mărime e întrecută capitala României numai de Atena. Sub domnia regelui Carol s'a ridicat Bucurescii în mod extraordinariu, și în instituțiunile și întocmirile sale publice și a însușit multe succese ale culturai moderne. Primariul Protopopescu Pache a lucrat acum un nou plan de construcțiuni, cu deosebire în interesul salubrității orașului prin canalizarea și conducerea apei. Se vor pavă tôte stradele, se vor construi hale publice de mărturi, treizeci de școle noue, între cari și patru școle de copii froebiliene, și afară de această case pentru orfani. Pentru esecutarea acestor planuri, primăria Bucurescilor a propus să facă un împrumut de 16 milioane lei și propunerea a și primit-o guvernul. Un inginer din Paris a fost chemat pentru a conduce lucrările de canalizare.

* (Profesorii redactori.) Ministrul de iustitiie cont. Csáky, a esmisorat Ministerul cătră tôte autorități școlare, inspectorii r. de școle și direcțiunile gimnasiale, în care provocându-se la legea școlilor medii dela 1883 respective 1868, dice: Accentuez mai ales, că redactarea diarelor, de ori ce natură, o consider ca o ocupațiune, care de și nu eschide ocupațiunea profesională (invetătorăscă) totuși profesorii (invetătorii) nu pot să o ia asupra lor, decât numai cu concesiune prealabilă a superioarei autorități școlare. Invit deci pe direcțiunile școlare ca pe profesorii supuși jurisdicțiunei lor, cari voesc să figureze ca redactori, să i indrumaze cu tôte rigórea a se adresă la mine înainte de a luă asupra lor sarcina amintită. Mai observ însă, că de aici înainte nu voi concedea nici unui profesor să figureze ca redactor al unui diar politic.

Posta ultimă.

Prin o telegramă din Budapesta se anunță, că abdicarea ministrului-președinte C. Tisza s'a primit, ér noul cabinet s'a constituit astfel: Contele I. Szapáry ministru-președinte și de interne, D. Szilágyi de iustitiie, contele A. Csáky de culte și instrucțiune publică, G. Baross de comerț și contele Andrei Bethlen fostul comite suprem al comitatelor Brașov și Sibiiu ministru de agricultură, carele a intrat în ministeriu în locul fostului ministru de interne contele G. Teleki.

Bibliografie.

„Romänische Revue“, politisch-literarische Monatschrift, II Heft. Februar 1890. Inhalt: Wirthschaftliche Resultate bei den Rumänen in Ungarn und Siebenbürgen. — Die staatliche Verwaltung in Ungarn. — Das romänische Lehrerbildungswesen in

der Bucovina. — Zur Geschichte der Rumänen in Marmarosch, von Dr. D. Onciul (Schluss). — Geschichte der Rumänen im Trajanischen Dacien, von A. D. Xenopol, profesor der Universität in Jassy, besprochen v. P. Brostean. — Romänische Volkslieder in Freien Übertragungen übersetzt, von A. Franken. — Romänisches Bauernleben (Die Brautwerbung) von Melchior Hârsu. — Loser Vogel romänisches Volksmärchen nach Th. D. Sperantia, erzählt von Gustav Troll. — Rundschau: Romäniens Landesbefestigungen. — Litteratur: Zur Geschichte der Rumänen in Siebenbürgen. — Die „Südslavische Revue.“ — Uebersetzungen des Bibliographischen Bureau's zu Berlin.

Mulțămită publică.

„Secțiunea medicinală a Asociațiunii pentru științele naturale“ din Sibiu (Medicinische Section des Naturwissenschaftlichen Vereines in Hermannstadt) a donat pentru memoria repausatului medic cercual din Avrig, Dr. Eliă Stănilă suma de 10 fl., scris de ce floreni v. a., spre scopul procurării de cărți școlare pentru copii săraci dela scôlele din comuna Avrig fără deosebire de confesiune și naționalitate, — pentru această faptă generoasă subscriiții exprimă și pre această cale susnumitei secțiunii cea mai călduroasă mulțămită.

Avrig, 10 Martiu n. 1890.

Ioan Căndea,
protopop gr. or.

Bergleiter, Pfarrer.

Loterie.

Mercuri în 12 Martiu 1890.

Sibiu: 30 47 48 24 78

Bursa de Viena și Pesta.

Din 11 Martiu 1889

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	102.50	102.—
Obligațiuni urbariale transilvane	—	—
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer		
oriental ung.	113.50	113.50
Sorți de regularea Tisei	127.60	127.50
Gaibin	5.60	5.57
Napoleon	9.61½	9.43

Nr. 90.

[312] 2—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de capelan prelungă neputinciosul paroch, Anghel Filimonescu din Renghet, protopresbiteratul Geoagiului II se escrie prin această din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“

Emolumentele împreunate cu acest postsunt:

Jumătate din venitul anual de 464 fl. 32 cr al parohiei de clasa a III-a Renghet.

Doritorii de a ocupa acest post au a și astern esuplicele lor conform legilor din vigôre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, până la termenul susindicat.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiteral gr. ort. al Geoagiului II.

Săcărâmb, 7 Februaru, 1890.

Sabin Piso,
protopop.

Nr. 196.

[310] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea celor două parochii, ambele de clasa a doua din comuna Răhău, devenite vacante, se escrie amăsurat ordinului Preaveneratului consistoriu archidiececan din 2 Ianuaru 1890 Nr 8453 B. ex 1890 concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele fie-căreia din aceste două parochii s'au sistemisat cu *minimumul de 600 fl.* de una parochia la an.

Doritorii de a concură la menționatele parochii vor avé a și substerne suplicile instruite în sensul legilor în vigôre în termenul preclus subsemnatului oficiu protopresbiteral; ér privitoriu la emolumentele parochiale și pot trage informațiuni mai detaiate dela comitetul parochial și oficiul protopresbiteral.

Sebeș, 15 Februaru, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 135.

[307] 2—3

Citațiune edictală.

Glicheria Pișta din Cața, care de 8 ani de zile a părăsit cu necredință pe legitimul ei bărbat George Bărtoc din Draos, fără a se sci până ađi locul aflării ei, se citéză, ca în termen de șese luni de zile dela prima publicare a acestui edict în fôia „Tel. Rom.“ se se prezenteze sau în persoană sau prin vre-nn plenipotențiat înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră, procesul divorțial urđit, se va decide și în absența ei.

Cohalm, 10 Februaru, 1890.

Scaunul protopopesc greco răsăritean al Cohalmului ca for matrimonial de prima instanță.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Nr. 177.

[308] 3—3

EDICT.

Ioan Ioan Miti Ursu, legitimul bărbat al Mariei, născută George Marta din Pianul de jos, care pribegesce prin alte țeri fără a se sci ubicațiunea lui din anul 1883, se citéză prin această, ca în termen de 3 luni de zile

dela prima aparițiune a acestui edict în „Telegraful Român“ se se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră divorțul edictal incaminat de soția sa se va decide și în absența lui.

Sebeș, 6 Februaru, 1890.

Forul matrimonial gr. or. al Sebeșului.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 113.

[313] 2—3

EDICT.

Maria Iosif Iosif din Draos, protopresbiteratul Cohalmului, pretura H. Okland, carea de mai mulți ani a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat Lazar Albu tot din Draos, fără a se sci până ađi locul aflării ei, se citéză, ca în termen de șese luni de zile dela prima publicare a acestui edict în fôia „Telegrafului Român“ se se prezenteze sau în persoană sau prin vre-nn plenipotențiat înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră, procesul divorțial urzit, se va cide și în absența ei.

Cohalm, 30 Ianuaru, 1890.

Scaunul protopresbiteral greco orientat al Cohalmului, ca for matrimonial de prima instanță.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Nr. 142

[313] 1—3

EDICT,

Petru Mateiu, gr. or. din Sibiel care și-a părăsit cu necredință pe legiuita lui socie Maria născ. Bucșan gr. or. tot din Sibiel, fără a se sci unde petrece, se provôcă ca în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict se se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu, căci la din contră procesul divorțial incaminat asupra i de soția lui se va pertractă și decide și în absența lui.

Seliște, 26 Februaru 1890

Oficiul protopresbiteral al Seliștei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Sz. 948.

[314] 1—3

Hirdetmény.

Az Erzsébetvárosi magyar kir. törvényszék közhirrô teszi, hogy Váldhid község határa általános tagosításának megengedhetôsége iránt Br. Apór Zoltán, törvényszéki bíró vezetése alatt megtartandó tárgyalás **határidôül az 1890 évi Május hava 13-án d. előtt 8 órája** Váldhid községbe a községi irodába tüzetik ki, mikorra a község összes birtokosai azzal idéztetnek meg, hogy a meg nem jelenôk úgy tekintetnek mint a kik a tagosításba beleegyeznek, s hogy a kérvény első példányát ezen kir. törvényszéknél betekintheik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890. évi márczius hó 3-án tartott ülésébôl.

Nagy Lajos, Májai,
elnök. jegyzô.

Sz. 765/890 polg. [309] 3—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi királyi törvényszék által ezennel közzététetik miszerint kálbóri birtokos Derlosea Mózes által ugyan odavaló birtokosok ellen beadott kérése folytán Kálbor község határának általános tagosításának megengedhetôsége feletti tárgyalásra a határnap **1890 Aprilis hó 19-ikre délelôtt 10 órára** tüzetik ki Kálbor községbe a községi iroda helyiségébe, ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy a meg nem jelent felek úgy tekintetnek mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

Az erzsébetvárosi királyi törvényszéknek 1890 február 18 án tartott ülésébôl.

Nagy Lajos, Májai G.
elnök. jegyzô.

Banca generală de asigurare mutuală „Transilvania.“

XXI-a adunare generală ordinară,

va avé loc **Duminecă în 30 Martiu c. n. a. c. la 3 ôre după prând** în casa proprie a institutului (Strada Cisnădiei Nr. 5).

Obiecte de pertractare sunt:

1. Darea de sémă despre afacerile anului 1889.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Intregirea consiliului administrativ.
4. Propuneri eventuale incurse.
5. Sortiri de obligațiuni ale fondului de întemeiere.

Sibiu, 3 Martiu, 1890.

[315] 1—2

Consiliul administrativ.

„Victoria“ Institut de credit și economii societate pe acții în Arad.

Incheierea compturilor pe anul II de gestiune 1889.

Contul Bilanțului.

Active.	fl. cr.	Passive.	fl. cr.
Cassa în numerar	7600.46	Capitalul de acții	100000.—
Cambii de bancă	255639.51	1000 acții à 100 fl.	100000.—
Imprumuturi hipotecari	33843.—	Fondul de rezervă	2121.50
Imprumuturi pe efecte publice		Fondul de pensiune	300.—
(Lombart)	2130.—	Depuneri spre fructificare	188179.16
Diverse conturi debitore	7543.—	Depozitele de cassă	1075.48
Mobilier	1390.77	Dividenda neredicată (1888)	216.—
10% amortisare	139.07	10% contribuție după inter. cap.	423.63
		Interese transitoare anticipate	3596.73
		Creditori	581.05
		Profit:	
		Transpunerea profitului din 1888	122.48
		Venitul curat al anului 1889	11391.64
			11514.12
			308007.67

Arad, 31 Decembre, 1889.

Nicolae Oncu m. p.,
director executiv.

S. Raicu m. p.,
comptabil.

Direcțiunea.

Dr. Lazar Petco m. p., Aurel Suciu m. p., V. Mangra m. p., Dr. Nicolae Ciacian m. p.,
președinte. Costa Oberknéz m. p. Mihaiu Veliciu m. p. R. Ciorogariu m. p.

Bilanțul present esaminându se conform legilor și statutelor, s'a aflat întru tôte esact și registrele ținute în bună regulă.

Arad, 5 Martiu, 1890.

Comitetul de supraveghiere:

Petru Grozda m. p., Vasiliu Pap m. p., Ioan Popescu m. p., Georgiu Lazar m. p., Nicolae Marcu m. p.,
președinte.

Contul profitului și perderilor.

Eșiri.	fl. cr.	Venituri.	fl. cr.
Interese la depuneri spre fructificare	8585.60	Interese de escompt	23161.35
Spese:		Interese hipotecari	2909.84
Salarie	2192.91	Interese dela efecte publice	105.13
Contribuție, chiria, porto, diverse	3867.09	Venitul transpus din 1888	122.48
10% amortisare la mobilar	139.07		
Profit:			
Profitul transpus din anul 1888	122.48		
Profitul curat din anul 1889	11391.64		
			26298.79

Arad, 31 Decembre, 1889.

Nicolae Oncu m. p.,
direct executiv.

S. Raicu m. p.,
comptabil.

Direcțiunea.

Dr. Lazar Petco m. p., Aurel Suciu m. p., V. Mangra m. p., Dr. Nicolae Ciacian m. p.,
președinte. Costa Oberknéz m. p. Mihaiu Veliciu m. p. R. Ciorogariu m. p.

Contul profitului și perderilor de față esaminându-se conform legilor și statutelor, s'a aflat întru tôte esact și registrele ținute în bună regulă.

Comitetul de supraveghiere:

Petru Grozda m. p., Vasiliu Pap m. p., Ioan Popescu m. p., Georgiu Lazar m. p., Nicolae Marcu m. p.,
președinte.

[316] 1—1